

REVIZE NORMY SE ZAMĚŘILA I NA NÁZVOSLOVÍ. AČKOLI NEBYLA ÚPRAVA NÁZVOSLOVÍ HLAVNÍM CÍLEM REVIZE, V PRŮBĚHU PROJEDNÁVÁNÍ TEXTŮ REVIDOVANÉ NORMY SE UKÁZALO, ŽE MÁ SMYSL I NÁZVOSLOVÍ ZKONTROLOVAT.

Více odborníků pro jednu věc používá více názvů. Rozhovory na stavbách se často od konstrukční podstaty řešeného stavebního detailu neúčelně stočí k debatě o názvosloví (zvláště, když klempíř má technikovi zdůvodnit nedodržení projektu či kvality). Norma má obsahovat souhrn poznání z daného oboru a popřípadě umožnit nováčkům v oboru „někde začít“. Proto je třeba názvosloví co nejvíce zjednodušit a zpřehlednit.

Základní názvosloví je uvedeno v kapitole 3. Princíp názvosloví lze prezentovať na nasledujúcich päť vetách:

Klempířské prvky se spojují do klempířských konstrukcí. Klempířské konstrukce se připevňují ke stavebním konstrukcím. Buď se kotví, nebo připojují přikotvenými připojovacími klempířskými prvky. Klempířské konstrukce se na přilehlé stavební konstrukce napojují. Napojení musí snést zatížení od roztažnosti napojovaných konstrukcí, musí být dostatečně těsné.

[illegible]

Obr. 01

Na příkladu úžlabí /foto 01/ můžeme ověřit, zda lze použitím definic a tabulek v kapitole 3, popřípadě pojmů vysvětlených v dalších kapitolách, přehledně a plynule popsat návrh klempířské konstrukce:

Klempířskou konstrukcí (3.1) je průběžné oplechování (3.17 a 3.18) úžlabí. Je vytvořeno z klempířských prvků (3.2.), jejichž tvar se skládá z ležaté krycí plochy (3.12 a 3.13) a klempířských úprav (3.15). V tomto případě je pro okraj překrytý krytinou použit ostroúhlý hranový koncový ohyb (tab.1) a okraj ve spoji (3.3) je upraven tupým koncovým ohybem (tab. 1). Příčné spoje (3.10) jsou provedeny překrytím (tab. 2, řádek 1). Klempířské prvky jsou při montáži připevňovány přímo (11.1) u horního okraje (pod příčným překrytím) přibitím k podkladu z latí a nepřímo (11.1) příponkami ohýbanými z plechových pásků (tab. 3, řádek 3) zaháknutými za koncový ohyb a přikotvenými (11.1) hřebíky do latí.

Poznámka: Čísla v závorce odkazují na kapitoly v návrhu textu normy.

Již bylo uvedeno, že klempířský prvek se skládá z krycích ploch a klempířských úprav. Krycí plochy jsme se rozhodli rozlišovat podle vztahu k chráněným stavebním konstrukcím. Ta krycí plocha, která chrání konstrukci pod sebou, je ležatá. Krycí plocha, která chrání stavební konstrukci za sebou (obvykle svislou), je stojatá. Při debatách zaznívaly i pojmy horizontální a vertikální. Vzhledem k požadavku na odtok vody však žádná plocha klempířské konstrukce nebude horizontální. Naopak stavební konstrukce chráněné stojatou plochou budou v převážné většině případů vertikální a ve většině případů se bude jednat o stěnové konstrukce, proto úvahy o sklonu, od kterého je konstrukce stojatá, nemají smysl. Prostě všechny krycí plochy v rovině jakékoli střechy jsou ležaté, krycí plochy před stěnovými konstrukcemi jsou stojaté.

Názvosloví klempířských úprav je obsaženo v tabulce 1, základní zásady jejich použití při tvorbě tvaru klempířského prvku jsou obsaženy v kapitole 8 a podrobnosti využití klempířských úprav pro zajištění

jednotlivých funkcí klempířských prvků jsou uvedeny v příloze A. Právě klempířských úprav se dotkly asi největší zásahy do názvosloví. Samotné zavedení pojmu klempířská úprava je novinkou. Původní norma definuje v tabulce 1 názvy způsobů ukončení a vyztužení plechů /obr. 01/, i když v klempířském prvku a klempířské konstrukci plní zobrazené úpravy i mnoho dalších funkcí. Na dotaz, jakými pracovními postupy se dosáhne úprav uvedených v tabulce, odpověděli představitelé klempířů: „Ohýbáním, vrubováním a navinutím na válec.“ Výsledkem těchto postupů jsou ohyby, vruby a naválky. Co je tedy to drážkování, které by se dalo předpokládat ze čtvrtého sloupce tabulky? „Drážky znázorněné v tabulce 1 se také vytvářejí ohýbáním“, odpovídají klempíři.

Pojem drážkování používala norma z roku 1987 v tabulce 2 pro spoje plechů.

Slovo drážka bylo tedy použito jak pro ohyby na plechu, tak i pro spoje. Rozhodli jsme se pro vypuštění pojmu drážka z klempířských úprav a pro jeho použití v názvech spojů klempířských prvků. Základní názvy klempířských úprav pak vycházejí z principů jejich zhotovení (ohyb, vrub, naválka), v příloze A se pak volněji pracuje s názvy odvozenými z funkce v klempířském prvku nebo klempířské konstrukci (vodní zábrana, ztužení apod.).

Převzali jsme princip pojmů oplechování a lemování znázorněný v normě z roku 1987 graficky v tabulce 4. V novém znění jsou tyto pojmy vyloženy slovně v bodech 3.17 až 3.20. Doplněna je definice průběžného a nokového oplechování. Nokové oplechování u nás v minulých letech nebylo nijak zvlášť používáno. V současné době, především v souvislosti s obnovou břidlicových krytin a importem doplňků pro břidlicové a vláknocementové krytiny, nabývá na významu.

Obr. 01	Tabulka 1 z ČSN 73 3610:1987
01	Úžlabí na šikmé střeše se skládanou krytinou
02	Průběžné úžlabí
03	Nokové nároží
04	Nokové lemování

